

WORK HARD

WORK SMART

R2R: เปลี่ยนความเจ็บปวดหน้างาน เป็นผลงานระดับ Masterpiece

- ยินดีต้อนรับสู่ คลินิก R2R เพื่อนักปฏิบัติ สำหรับพัฒนา งานส่งเสริมการเกษตร
- **เป้าหมาย:** เปลี่ยนการทำงานแบบ Work Hard สู่ Work Smart
- **หัวใจสำคัญ:** การทำงานบนฐานความรู้ (Knowledge-based practice) เพื่อลดภาระงานซ้ำซ้อน

Key Takeaway: R2R คืออาวุธลับที่ช่วยให้คุณทำงานหน้างานเหนื่อยน้อยลง แต่ได้ผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยมและยั่งยืนขึ้น

ทำไมงานส่งเสริมการเกษตรจึงต้องวิจัย?

ความท้าทาย:

งานส่งเสริมฯ ซับซ้อน
เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม สังคม
และการยอมรับนวัตกรรม

กีดกันความคุ้นเคย:

ปัญหาหน้างานมักเกิดซ้ำ การแก้ด้วย
สามัญสำนึก มักไม่ยั่งยืน

เป้าหมายใหม่:

เปลี่ยนการแก้ปัญหาแบบรายเคส
สู่การสร้าง หลักฐานเชิงประจักษ์
(Evidence-based)

นวัตกรรม
กระบวนการ
ทำงานใหม่

Knowledge Wheel

ปัญหาหน้างาน

การค้นหาแนวทาง

การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

ทำงานแล้วไม่จดบันทึกวิเคราะห์
เหมือนการทำงานนั้นยังไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์

ไขความลับ R2R (Routine to Research) คืออะไร?

R2R คือ: การนำ งานประจำ มาวิเคราะห์ หาปัญหาที่ทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมาย

กระบวนการ: ค้นหาทางออก ลงมือทำ และเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

บทบาท: เปลี่ยนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมนๆ ให้เป็น ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent)

R2R คือการวิจัย **เพื่อพัฒนางาน** ไม่ใช่การทำวิจัยเพื่อ **ขึ้นหิ้ง**

ปลดล็อกความกลัว: R2R แตกต่างจาก งานวิจัยทั่วไป อย่างไร?

งานวิจัยทั่วไป

นักวิชาการ /
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

ช่องว่างทางทฤษฎี /
ตามความสนใจวิชาการ

สร้างองค์ความรู้ใหม่ /
ตีพิมพ์เพื่อผลงาน

เน้นงานเดี่ยว /
การนำเสนอในที่วิชาการ

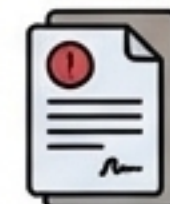
R2R สำหรับนักปฏิบัติ

ผู้ปฏิบัติงานหน้างาน
(คุณนั่นแหละ!)

ความเจ็บปวด (Pain Point)
ที่เจอจริงในงานประจำ

พัฒนางานของตนเอง
และยกระดับชีวิตผู้รับบริการ

เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
เพื่อขยายผลในองค์กร

Key Takeaway: ถ้าไม่ได้ทำเอง และไม่ได้ช่วยให้งานดีขึ้น นั่นไม่ใช่ R2R ที่แท้จริง

อาวุธคู่กายนักส่งเสริมยุคใหม่ (Area-Based Extension)

ทำงาน เชิงพื้นที่ (Area-Based)
โดยยึดบริบทชุมชนเป็นหลัก

ค้นหานวัตกรรมที่เหมาะสมกับ
ศักยภาพและปัญหาของพื้นที่

เชื่อมโยงกลไกจาก นักวิจัย สู่ เกษตรกร
อย่างไม่ร่อยต่อ

สร้างเป้าหมายร่วมกันแบบบูรณาการ
(คน พื้นที่ สินค้า)

4 ขั้นตอนสู่นวัตกรรมงานส่งเสริม (กระบวนการ PAOR)

กระบวนการ R2R คือวงจรการพัฒนาที่ไม่หยุดนิ่ง ทำซ้ำเพื่อยกระดับงานให้ดีขึ้นเรื่อยๆ

จุดสตาร์ท: การหาโจทย์วิจัยจาก **ต่อมเอ๊ะ** หน้างาน

เกณฑ์การเลือกปัญหาชั้นดี

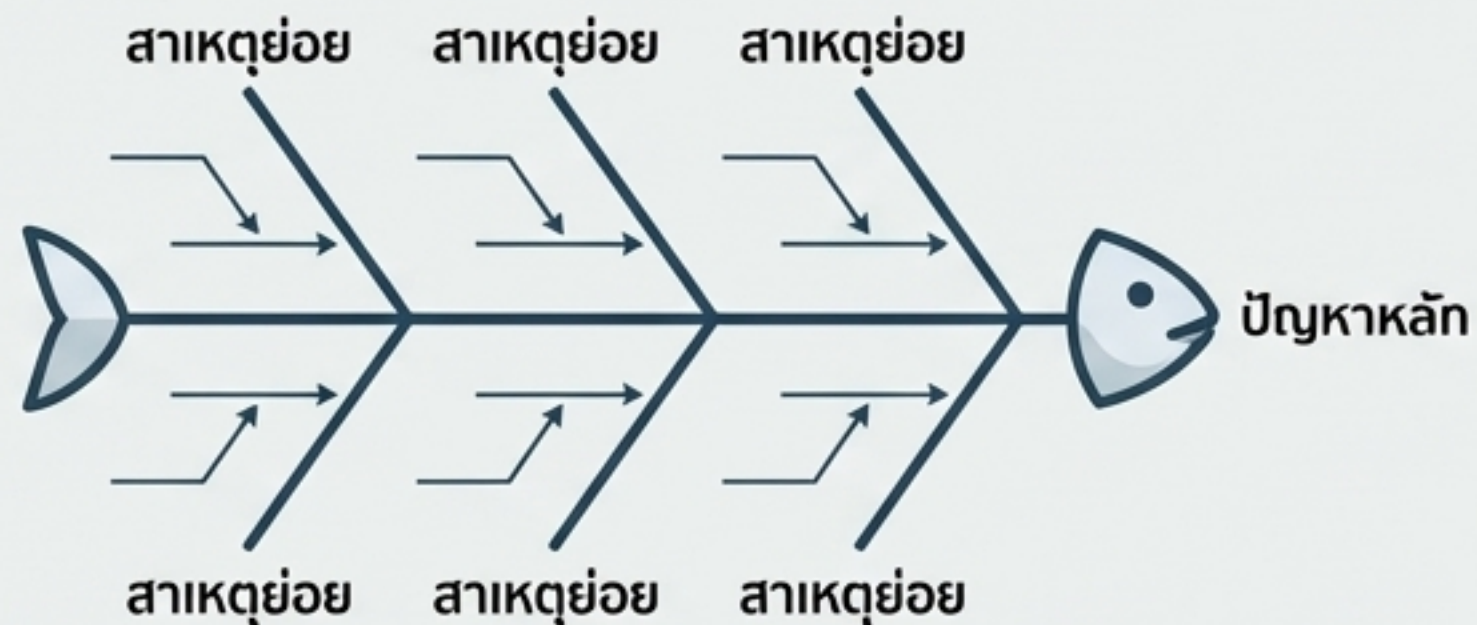
- ✔ เป็นปัญหาที่ตนเองรับผิดชอบโดยตรง
- ✔ มีผลกระทบสูง (High Impact)
- ✔ ใช้ทรัพยากรคุ้มค่า
- ✔ ไม่ใช่ปัญหาที่ตอบได้ด้วยสามัญสำนึก

Key Takeaway: โจทย์ R2R ที่ดี ต้องเกิดจาก **ความเจ็บปวด (Pain Point)** ที่แท้จริง และเรายังไม่รู้คำตอบสำเร็จรูป

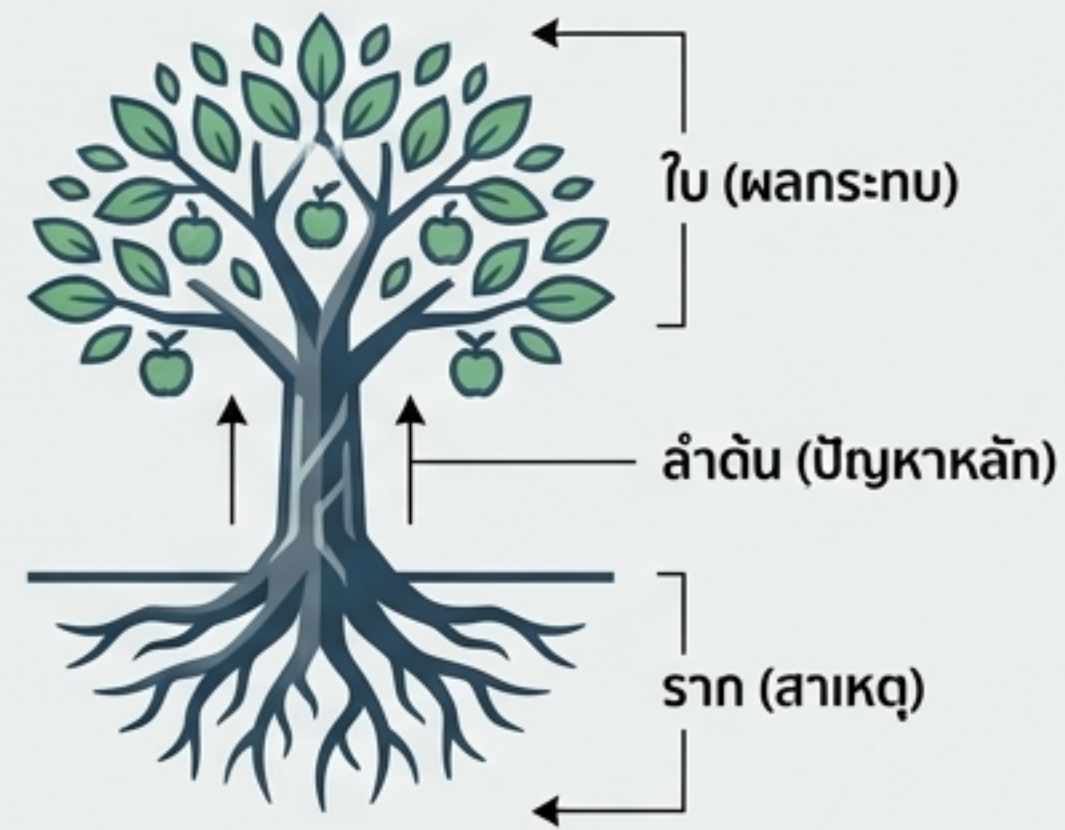
เครื่องมือผ่าตัดปัญหา: ค้นหารากเหง้าก่อนตั้งโจทย์

แผนผังก้างปลา (Fishbone Diagram)

จัดระบบสาเหตุย่อยที่ทำให้เกิดปัญหา
เหมาะสำหรับระดมสมองทีมงาน

แผนผังต้นไม้ปัญหา (Problem Tree)

วิเคราะห์ความเชื่อมโยงเชิงลึกจากรากเหง้าสู่ผลกระทบ

กฎ 80/20 (Pareto): ไม่ต้องแก้ทุกสาเหตุ เลือกแก้สาเหตุหลัก 20% ที่ส่งผลกระทบต่อ 80%

อย่ารีบตั้งโจทย์วิจัย หากยังวิเคราะห์ รากเหง้าของปัญหา ไม่แตกฉาน

เว้นขยายสแกนโจทย์ให้ **เป็นะและปัง** ด้วยหลัก **FINER**

DIAGNOSTIC DASHBOARD: FINER CRITERIA CHECK

F	Feasible	ทำได้จริงภายใต้ข้อจำกัดของเวลา ทรัพยากรหน้างาน และกำลังคน	✓
I	Interesting	ผู้วิจัยและทีมงานอินไปกับมัน มีแรงจูงใจอยากแก้ปัญหา	✓
N	Novel	มีสิ่งใหม่ (ประยุกต์วิธีใหม่หรือเทคโนโลยีเข้ากับบริบทพื้นที่ตนเอง)	✓
E	Ethical	ถูกต้องตามหลักจริยธรรม ปลอดภัย ไม่สร้างภาระให้เกษตรกร	✓
R	Relevant	สอดคล้องกับนโยบายองค์กร ตอบโจทย์ตัวชี้วัด และใช้ประโยชน์ได้จริง	✓

โจทย์วิจัยที่ดีต้องไม่ใช่แค่ความฝัน แต่ต้องปฏิบัติได้จริงและตอบโจทย์องค์กร

การตั้งคำถามและวัตถุประสงค์ด้วยเทคนิค G-STAR

เขียนหัวข้อให้ชัดเจนว่า:
ทำอะไร กับใคร ที่ไหน อย่างไร

G

G (Goal): เป้าหมายสูงสุดของการดำเนินการ

R

R (Result): ผลเชิงประจักษ์
ที่สามารถอ้างอิงและวัดผลได้

S

S (Situation):
สถานการณ์ปัญหา (Pain Point)

A

A (Action): กระบวนการทำงาน/
ระเบียบวิธี/เครื่องมือที่ใช้

T

T (Target): วัตถุประสงค์
(แนะนำ 1-2 ข้อสำหรับมือใหม่)

Key Takeaway: วัตถุประสงค์ที่เจียบคม คือเข็มทิศที่ทำให้งานวิจัยไม่หลงทาง

การเลือกวิธีเก็บข้อมูลฉบับ นักปฏิบัติหน้างาน

ประสานกับงานประจำ:
ใช้วิธีที่แทรกซึมไปกับการลงพื้นที่
เพื่อไม่รบกวนเวลา

เครื่องมือเรียบง่าย:
ไม่เน้นสถิติซับซ้อน
เน้นการวัดผลเปรียบเทียบ
ก่อน-หลัง (Before-After)

กลไกเชิงพื้นที่:
ประยุกต์ใช้เวทีชุมชนเป็นจุด
เก็บข้อมูลอย่างเป็นธรรมชาติ

เลือกวิธีเก็บข้อมูลที่เรียบง่าย แต่เป็นระบบและสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ข้อมูลจริงจากพื้นที่

การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างองค์ความรู้

• **เปรียบเทียบเป้าหมาย:** นำข้อมูลเทียบกับวัตถุประสงค์ว่าตอบโจทย์ครบถ้วนหรือไม่

• **หาเหตุผล (Why):** ไม่ใช่แค่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น แต่ต้องตอบได้ว่า เกิดขึ้นได้อย่างไรและทำไม

• **เชื่อมโยงทฤษฎี:** นำผลไปเทียบกับหลักการที่เกี่ยวข้อง

• **การเขียนสะท้อนผล:** สรุปข้อค้นพบเด่นๆ ถอดบทเรียนจุดสำเร็จและข้อผิดพลาด

การสังเคราะห์ข้อมูลคือการขุดหาสาเหตุของความสำเร็จหรือล้มเหลว เพื่อสร้างความรู้ใหม่ที่จับต้องได้

ถอดบทเรียนความสำเร็จ: นำผลวิจัยไปพัฒนางานจริง

นราธิวาส พัฒนานักส่งเสริมฯ

วิจัยเชิงพื้นที่ นำไปสู่การวางแผนและสร้างคู่มือพัฒนาพัฒนาบุคลากรให้ตรงจุด

พะเยา ยกระดับสินค้า GAP

แก้ปัญหากระบวนการส่งเสริมช่วยยกระดับมูลค่าสินค้าและการตลาดให้เกษตรกร

กาฬสินธุ์ เจาะใจเกษตรกรออนไลน์

ปรับปรุงช่องทางการสื่อสารและการ PR รูปแบบออนไลน์ให้ตรงใจผู้รับบริการ

ผลลัพธ์ภาพรวม: ยกระดับมาตรฐานการเกษตร และกระจายผลประโยชน์กลับสู่ชุมชน

R2R จะสมบูรณ์แบบ ก็ต่อเมื่อผลงานนั้นถูกนำไปแก้ไขปัญหาที่หน้างานได้จริงและขยายผลได้

ปัจจัยความสำเร็จและหลุมพรางที่พบบ่อยในการทำ R2R

✅ สิ่งที่ควรทำ (Do's) - ปัจจัยสำเร็จ

- ✅ มีเครือข่ายพี่เลี้ยง (Mentoring) คอยให้คำปรึกษา
- ✅ ชุมชนและภาคีมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน (ร่วมคิด วางแผน ลงมือ)
- ✅ จัดเวทียจัดการความรู้ (KM) เพื่อโชว์และแชร์ผลงาน

⚠️ สิ่งที่ควรระวัง (Don'ts) - หลุมพราง

- ❌ เลือกปัญหาที่ไม่ใช่งานรับผิดชอบโดยตรง หรือใจกว้างเกินไป
- ❌ ลอกงานคนอื่นมาเป๊ะๆ โดยไม่ปรับให้เข้ากับบริบทพื้นที่ของตนเอง
- ❌ เลือกวิธีเก็บข้อมูลที่ซับซ้อน จนเบียดบังเวลาปฏิบัติงานประจำ

Key Takeaway: R2R ไม่ใช่งานฉายเดี่ยว โต้ได้ด้วยวัฒนธรรมองค์กร และอย่าลอกงานใครจนลืมนวัตกรรมตัวเอง

สรุปสู่การปฏิบัติ: เริ่มต้น R2R Clinic อย่างไรในวันพรุ่งนี้?

Smart Officer's Action Board

ก้าวต่อไป - R2R Clinic:

1. โยนความเจ็บปวด (ปัญหาหน้างาน) ลงกระดาน
2. จับคู่สมหัว (Buddy System) เลาจกษณ์ผ่านแวน FINER
3. เริ่มสกัดปัญหาเป็นตัวอักษร ตั้งแต่วันนี้

“ทำงานแล้วไม่เขียน
เหมือนทำงานไม่เสร็จ”

เป้าหมายสูงสุด:

- ลดภาระงานที่ไม่จำเป็น
- เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
- เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

Key Takeaway: ไม่ต้องคิดกัโลกในวันเดียว หั่นช่างกินทีละคำ และเริ่มทำจากจุดเล็กๆ ที่เจ็บปวดที่สุด